

Právo na osobní svobodu v kontextu azylového práva Evropské unie

Mgr. Miloš Kulda

Abstrakt

Právo na ochranu osobní svobody se řadí mezi ta nejdůležitější základní práva každého jedince. Bohužel, zásahy do tohoto práva současně představují jeden z aspektů, který všeobecně provází oblast azylu a nucené migrace osob. Evropský kontinent v tomto ohledu není výjimkou. Tématem této práce proto je: právo na osobní svobodu v kontextu azylového práva Evropské unie. Cílem práce je zejména zhodnotit úroveň ochrany, která je v rámci Evropské unie poskytována žadatelům o azyl a jiným nuceným migrantům – tj. odmítnutým žadatelům o azyl a tzv. neregulárním migrantům – před neoprávněným zbavením jejich osobní svobody. Tento výzkum je přitom prováděn ve světle jak unijního práva, tak Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Těžiště práce proto stojí na dvou hlavních pilířích. Prvním je úprava zbavení osobní svobody žadatelů o azyl a jiných nucených migrantů dle čl. 5 Úmluvy a související judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Druhým pilířem je poté úprava zbavení osobní svobody výše uvedených skupin osob dle unijního práva, tedy podle úpravy obsažené zejména v čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie a dále pak v rámci konkrétních předpisů sekundárního unijního práva, především v tzv. azylových směrnících a nařízeních. Práce si nejprve klade za cíl posoudit aplikovatelnost úpravy obsažené v Úmluvě též v rámci unijního práva. Dále pak zkoumá, jaké konkrétní požadavky klade Úmluva na zbavení osobní svobody žadatelů o azyl a jiných nucených migrantů a též jakým způsobem se Úmluva promítá do příslušné unijní úpravy. Současně si práce klade za cíl zhodnotit, jaký standard ochrany osobní svobody žadatelů o azyl a jiných nucených migrantů vytváří samotné unijní právo, a to ve srovnání se standardem obsaženým v Úmluvě. Kromě uvedeného se práce snaží taktéž identifikovat problematické aspekty praxe členských států Evropské unie ve zkoumané oblasti a pokud možno učinit vhodná doporučení k nápravě.

Klíčová slova:

Právo na osobní svobodu, azylové právo Evropské unie, Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod